

Elżbieta Umińska-Tytoń

POPULARNE IMIONA W ŁODZI

Jakkolwiek znaczenie rejestrowania używalności pewnych imion, ich popularności i szeroko rozumianej mody imienniczej dostrzegano już dawno, to jednak onomastyka polska sporadycznie podejmowała problematykę imion współczesnych. Dopiero od niedawna, w związku z dokonującym się w ostatnich latach rozwojem socjolingwistyki, daje się zaobserwować pewne zainteresowanie badaniami imion w aspekcie socjologicznym¹. Istnieje już kilka opracowań dotyczących socjologicznego aspektu funkcjonowania imion w wielkich miastach Polski: w Krakowie, Opolu, Szczecinie oraz w Częstochowie².

Niniejszy artykuł ma na celu wzbogacenie dotychczasowych ustaleń o wyniki badań dokonanych na terenie Łodzi³. Do analizy wykorzystano akta urodzenia z lat 1900, 1920, 1938, 1960, 1979, sporządzając z każdego roku listę 1000 imion wybieranych, z uwagi na duże różnice w objętości źródeł, drogą losową. Wymienione lata nie zostały wybrane przypadkowo. Rok 1900 to mniej więcej data urodzenia najstarszych mieszkańców miasta. Dwudziestolecie na ogół przerwy, a więc odpowiadające w zasadzie jednemu pokoleniu,

¹ Por. H. B o r e k, *Socjolingwistyczne aspekty imiennictwa*, "Onomastica" 1978, XXIII, s. 163-175.

² Por. J. B u b a k, *Imiona modne*, "Onomastica" 1978, XXIII, s. 177-182; S. G a j d a, *Socjologia imion na przykładzie Opola i okolicy*, "Studia Śląskie" 1973, Seria nowa XXIII, s. 267-296; S. F o l f a s i ń s k i, *Imiennictwo w Częstochowie w r. 1946, 1947, 1948*, "Życie Częstochowy" październik 1947, nr 9-10, styczeń 1948, nr 24-25, styczeń 1949, nr 11-12; t e n ż e, *Imiennictwo Częstochowy w roku 1958. Najwięcej jest Andrzejów, Mołgorzat i Elżbiet*, "Nad Wartą" 1959, nr 2, s. 7.

³ Niniejszy artykuł stanowi fragment rozprawy doktorskiej pt. *Imiona Łodzian*, napisanej pod kierunkiem prof. dr habil. Marii Kamińskiej w Uniwersytecie Łódzkim.

powinny wypuklić nowe tendencje w doborze imion. Starania o względną jednolitość geograficzną i społeczną zebranego materiału uzewnętrzniły się w doborze parafii i urzędów, w których ekscerpowano materiał⁴. Dla celów porównawczych sięgano także do materiału pochodzącego z Działoszyna⁵. Czyniono tak wówczas, gdy należało zestawiać stan imiennictwa w wielkim mieście ze stanem zaobserwowanym w środowisku małomiasteczkowym.

Liczba imion nadawanych w poszczególnych latach jest różna⁶. W całym zebranym materiale występuje ogółem 386 imion (198 żeńskich i 188 męskich). Bardzo nierówny jest stopień wykorzystania poszczególnych imion. Częstość występowania jednych jest znaczna, inne spotyka się sporadycznie. Zdarza się, że popularność tych samych imion ulega niekiedy zasadniczym zmianom. Tak np. imię *Helena*, utrzymujące się w 1900 i 1920 r. na drugim miejscu, zajmuje w roku 1938 aż dwudziestą piątą lokatę.

Zmiany popularności, a co za tym idzie - i częstości użycia poszczególnych imion, bywają pochodną określonych faktów kulturowych i stancji mogą odzwierciedlenie wpływu, jaki fakty te wywarły na psychikę i umysły ludności. Rzecz jasna, nie każdy wzrost popularności poszczególnego imienia lub zaniechanie jego używania można wyjaśnić określonym faktem z życia kulturalnego, literackiego a nawet społecznego badanego środowiska. Częściej mamy do czynienia z tendencjami ogólnymi, które każą wybierać imię a szczególnego rodzaju, np. uważane dawniej za chłopskie (*Bar-tosz*, *Jakub*), obco brzmiące (*Angelika*), rzadko używane (*Dominka*). Jednakże w zgromadzonym materiale zaobserwowano zależności, które wskazują na wpływ konkretnych faktów na zmiany popularności danych imion.

Silnie uwikłane w tradycję religijną jest imię *Maria*. Według Jana Bystronia⁷, jeszcze w I poł. XIX w. miało ono charakter nie-

⁴ Dane z 1900 i 1920 r. pochodzą z par. Podwyższenia Św. Krzyża w Łodzi. Obejmowała wówczas teren, na którym dziś znajduje się centralna część miasta. Materiał z 1938 r. pochodzi ponadto jeszcze z par. Św. Józefa i Św. Stanisława Kostki, powstałych na terenie dawniej należącym do par. Podwyższenia Św. Krzyża. Dane za rok 1960 pochodzą z USC Łódź-Polesie, a za 1979 - z USC Łódź-Sród-mieście.

⁵ Por. E. U m i ń s k a, *Imiona metrykalne mieszkańców okolic Działoszyna*, "Onomastica" 1983, XXVIII, s. 133-163.

⁶ Pełne wykazy imion zawiera indeks zamieszczony na końcu.

⁷ J. B y s t r o ń, *Księga imion w Polsce używanych*, Warszawa 1938.

zwykły, pretensjonalny, gdyż jako czcigotowane, przez długie wieki nie było używane jako imię chrzestne. Również w przewodniku onomastyczno-hagiograficznym czytamy: "Imię w dawnej Polsce nie było używane ze względu na fakt szczególnej czci, jaką otaczano osobę Matki Bożej. W źródłach z XII w. (1167) pojawiają się zapisy: *Maria*, *Marusza*, *Masza*, *Maszka*, ale pochodzą one z Rusi Czerwonej, gdzie prawosławni używali tego imienia. W Polsce właściwej używano form pochodzących od tego imienia, takich jak np. *Marianna*, *Maryna* itp."⁸

Zapewne gruntowne, źródłowe badania użycia imienia *Maria* w przeszłości pozwoliłoby uściślić, a może skorygować powyższe sądy. Niemniej jednak wydaje się, że można przyjąć istnienie ścisłego związku stopnia użycia imienia *Maria* i form od niego pochodnych, np. *Marianna*. W miarę upowszechniania się imienia *Maria*, imię *Marianna* staje się coraz rzadsze, utrzymuje się ono dłużej we wsiach, zwłaszcza tam, gdzie księża, starym zwyczajem, niechętnie patrzyli na używanie imienia *Marii*. Prawdopodobnie tę obserwujemy jeszcze w naszym materiale. W 1900 r. w Łodzi i w Działoszynie imię *Marianna* zajmowało pierwsze miejsce pod względem częstości użycia. W następnych latach w Łodzi jego popularność dość szybko maleje: w 1920 r. jest na ósmym miejscu, w 1938 - na dwudziestym siódmym, po wojnie nie występuje wcale. W Działoszynie natomiast dłużej utrzymuje się na czele list: w roku 1920 i 1936 - na pierwszym miejscu, w 1960 r. jest jeszcze szóste dopiero w 1979 r. pod wpływem mody miejskiej zupełnie wychodzi z użycia. Jednocześnie wzrasta popularność imienia *Maria*: w 1900 r. - na czternastej pozycji, potem kolejno na dziesiątej i trzeciej. W Działoszynie znów inaczej niż w Łodzi: imię to wciąż należy do sporadycznie występujących. Wyraźnie zatem widać, że na popularność imion *Maria* i *Marianna* w znacznym stopniu wpłynął ich kultowy charakter. Jednocześnie warto zauważyć, że mieszkańcy wielkiego miasta szybciej zarzucają tradycję, niż to ma miejsce w środowisku wiejskim i małomiasteczkowym.

Na popularność imienia wpłynąć może wzrost kultu określonego świętego. Duże znaczenie dla zwyczaju imienniczego okresu przedwojennego miała kanonizacja w 1938 r. św. Andrzeja Boboli. W

⁸ H. Fros S.l., F. Sowa, *Twoje imię. Przewodnik onomastyczno-hagiograficzny*, Kraków 1975, s. 399.

Łodzi zarówno w roku 1900 jak i 1920 nie zanotowano tego imienia, natomiast w 1938 r. imię *Andrzej* znalazło się od razu na pierwszym miejscu i pozostawało na nim również w 1960 r., po czym jego popularność zaczęła się zmniejszać: w 1979 r. *Andrzeja* zanotowano na dwudziestej dziewiątej pozycji.

W Łodzi w badanym okresie nie da się zaobserwować zależności między popularnością poszczególnych imion a patronimią kościołów łódzkich. Znaczne utrudnienie w tej mierze stanowi fakt, iż kościoły łódzkie mają za patronów świętych, których imiona zawsze były w Polsce dość popularne: św. św. Stanisława, Wojciecha, Kazimierza, Józefa, Piotra i Pawła, Franciszka, Antoniego, Jana Chrzyciciela, Annę i Teresę.

Porównując listy najpopularniejszych piętnastu imion z kolejnych lat, zauważamy znaczne różnice między poszczególnymi listami. W 1920 r. na liście imion żeńskich pojawiło się sześć nowych imion w stosunku do roku 1900, w 1938 r. jest już osiem nowych imion w porównaniu z rokiem 1920. W 1960 r. - także osiem, a w 1979 - aż dziesięć imion. Na listach imion męskich w 1920 r. pojawiły się zaledwie cztery nowe imiona w porównaniu z rokiem 1900, w 1938 - siedem nowych imion trafiło do pierwszej piętnastki, w 1960 - dziesięć imion, a w 1979 r. - jedenaście. Powyższe zestawienie wskazuje na nieco szybsze tempo zmian w ostatnich latach na czołowych pozycjach list męskich wobec większej stałości list żeńskich. Warto dodać, że na wszystkich listach imion żeńskich w pierwszej piętnastce mieści się imię *Anna*. Nie znajdujemy natomiast imienia męskiego, którego duża popularność utrzymywałaby się przez cały badany okres. Podobne wyniki otrzymamy z przeprowadzenia analogicznego porównania list ułożonych według ogólnej częstości użycia imion, nie tylko na pozycji pierwszej.

Powyższe porównania dowodzą wzrastającego tempa zmian w zakresie popularności poszczególnych imion. Momentem przełomowym w omawianym okresie była druga wojna światowa. Znaczne zmiany w latach powojennych w obyczajowości, intensywne ruchy migracyjne ludności, gwałtowny rozwój oświaty i środków masowego przekazu sprawiły, że i tempo zmian zasobu imion używanych uległo wzmoczeniu.

Zestawione przykładowo tylko listy pięciu najczęściej występujących imion w rejestrach przytoczonych przez J. Bystronia⁹ po-

⁹ Bystron, op. cit., s. 69-91.

Tabela 1

Imiona najczęściej występujące w spisach w ciągu wieków
(na podstawie materiału historycznego przytoczonego przez J. Bystronia)

Lp.	Data								
	1390	1508	1528	1564	1580	1676	XVIII w.	1820	1921
	Imiona męskie								
1	Mikołaj	Jan	Stanisław	Jan	Jan	Jan	Jan	Jan	Stanisław
2	Jan	Mikołaj	Jan	Maciej	Stanisław	Stanisław	Wojciech	Józef	Jan
3	Piotr	Stanisław	Maciej	Wojciech	Mikołaj	Andrzej	Jakub	Antoni	Józef
4	Stanisław	Andrzej	Mikołaj	Andrzej	Jakub	Wojciech	Andrzej	Wincenty	Władysław
5	Jakub	Jakub	Jakub	Jakub	Piotr	Paweł	Stanisław	Ignacy	Kazimierz
	Imiona żeńskie								
1	Małgorzata	Anna	brak	brak	Anna	Katarzyna	Marianna	brak	brak
2	Katarzyna	Katarzyna	danych	danych	Katarzyna	Zofia	Anna	danych	danych
3	Anna	Elżbieta			Barbara	Anna	Marianna		
4	Dorota	Barbara			Jadwiga	Marianna	Rozalia		
5	Elżbieta	Jadwiga			Elżbieta	Elżbieta	Katarzyna		

kazują utrzymującą się popularność niektórych imion w ciągu wieków (zob. tab. 1).

Imię *Jan* znajduje się na pierwszej lub drugiej pozycji, począwszy od roku 1390 aż po 1921. Podobnie stałą wysoką pozycję utrzymuje imię *Stanisław*. Na większości list powtarzają się imiona *Andrzej*, *Jakub*, *Mikołaj*, *Piotr* i *Wojciech*¹⁰. Znajdujemy je również wśród najpopularniejszych imion w Łodzi. W 1900 r. na pierwszej pozycji jest imię *Józef*, zaraz po nim *Stanisław*, imię *Jan* jest siódme; w 1920 r. jest już szóste, *Józef* - czwarte, *Stanisław* - nadal na drugim miejscu. W 1938 r. pierwsze miejsce zajmuje imię *Andrzej*, po nim *Jan* i zaraz *Janusz*, imię *Stanisław* jest ósme, *Józef* - trzynaste. Brak wśród pierwszej piętnastki tak popularnych w dawnych wiekach imion: *Mikołaj*, *Piotr*, *Jakub* i *Wojciech*. Dopiero w 1960 r. imię *Piotr* jest drugie, tuż po *Andrzeju*; w 1979 r. zajmuje pierwszą pozycję. Na listę piętnastu najpopularniejszych w 1979 r. imion trafiły też: *Maciej*, *Wojciech*, *Jakub*.

Spisy kobiet były czynione rzadziej i zazwyczaj szczuplejsze, toteż materiał pochodzi z kilku zaledwie lat. I tu również obserwujemy na czele poszczególnych list utrzymujące się stale te same imiona. Począwszy od 1930 r., aż po wiek XVIII niezmiennie popularne są imiona: *Anna*, *Katarzyna*, *Elżbieta*, *Barbara*, *Jadwiga*, a pod koniec tego okresu również *Marianna*.

W Łodzi od początku wieku utrzymuje się wśród najpopularniejszej piętnastki imię *Anna*. Pozostałe imiona trafiały na listę ze zmiennym szczęściem. W 1900 r. znajdujemy jeszcze imię *Marianna* - na pierwszej pozycji; w 1920 - *Jadwiga* na miejscu czwartym, *Marianna* - na pozycji ósmej. W 1938 r. drugie na liście było imię *Barbara*, piąte - *Jadwiga* i czternaste - *Elżbieta*; to ostatnie zajęło w 1960 r. pozycję czwartą, imię *Barbara* zaś przesunęło się niżej - na miejsce ósme. Dopiero w 1979 r. trafia na listę imię *Katarzyna*.

¹⁰ Również te same imiona należą na początku XV i XVI w. do najczęstszych wśród studentów Akademii Krakowskiej (zapisanych w *Album studiosorum*); w latach 1400-1411 wśród imion ojców najczęściej występują: *Mikołaj*, *Jan*, *Piotr*, *Andrzej*, *Jakub*, *Paweł*; imiona synów: *Mikołaj*, *Jan*, *Piotr*, *Maciej*, *Jakub*, *Paweł*, *Marcin*; w latach 1450-1458 odpowiednio na czele listy imion ojców znajdujemy: *Jan*, *Mikołaj*, *Piotr*, *Maciej*, *Andrzej*, *Jakub*, *Marcin*; synów zaś: *Jan*, *Mikołaj*, *Piotr*, *Marcin*, *Jakub*, *Maciej*, *Andrzej*; i w latach 1500-1504 najczęstsze imiona ojców to: *Jan*, *Mikołaj*, *Maciej*, *Jakub*, *Marcin*, *Piotr*; zaś synów: *Jan*, *Mikołaj*, *Jakub*, *Maciej*, *Marcin*. (M. K a r p l u k ó w n a, Z badań nad polskim nazewnictwem osobowym XV i pocz. XVI w. "Onomastica" 1957, 11, tab. na s. 384).

Jak zaświadczały rejestry przytoczone przez J. Bystronia, popularność niektórych imion trwa od 5 wieków. Natomiast w ostatnim ponad półwieczu pierwszych piętnaście najpopularniejszych imion uległo całkowitej wymianie. Jedyny wyjątek stanowi wciąż utrzymujące się imię *Anna*. Można zaryzykować twierdzenie, że głównym regulatorem układu imion na listach jest moda, a ta zmienia się ze wzrastającą szybkością. Stanisław Gajda zaproponował matematyczny jej wyraz w postaci wskaźnika będącego ilorazem częstości użycia imienia jako pierwszego do częstości jego użycia w ogóle¹¹. Nazwał go "wskaźnikiem modności" imienia. Zastosowanie owego wskaźnika pozwala na oddzielenie pojęć częstości użycia i mody. Popularność często nie idzie w parze z modą. Częstość użycia imienia uwarunkowana jest wieloma czynnikami, wśród których niebagatelną rolę odgrywa tradycja. Przykładem imienia popularnego o długiej tradycji jest *Maria*. W 1938 r. znajduje się ono na trzeciej pozycji przy niewielkim wskaźniku 0,38, w 1960 r. jest już na czwartej pozycji, a wskaźnik zmniejszył się do 0,19. Wciąż popularne imię *Anna* nigdy nie należało do imion modnych; w 1938 r. było szóste przy wskaźniku 0,50, w 1960 - trzecie i wskaźnik wzrósł do 0,64, a w 1979 r. - pierwsze przy wskaźniku 0,62. W roku 1960 najmodniejszym stało się imię *Iwona* (szóste miejsce i wskaźnik 0,92), a w 1979 - *Aneta* (czternaste miejsce i 0,91) oraz *Agata* (piętnaste miejsce i 1). Imię *Iwona* w 1938 r. było 81, a *Aneta* i *Agata* w 1960 w ogóle nie wystąpiły.

Analogicznie zależności tradycji i mody uwidaczniają się wśród imion męskich. Imieniem o względnie stałej popularności jest *Jerzy*: w 1938 r. zajmuje czwartą pozycję przy wskaźniku 0,72, a w 1960 - jedenastą pozycję ze wskaźnikiem 0,52. W roku 1960 najmodniejszymi imionami męskimi były: *Dariusz* (zajmujące w 1938 r. czterdziestą szóstą pozycję) i *Jarosław* (nie występujące wówczas wcale). W roku 1979 najbardziej modne imię to *Michał*, które w roku 1960 znajdowało się jeszcze na dalekiej, sześćdziesiątej pozycji. Tak więc wymiana używanego zasobu imion, przynajmniej w zakresie imion znajdujących się na czele list, dokonuje się przede wszystkim dzięki modzie. To ona wprowadza w użycie coraz to nowe imiona.

Interesujące byłoby prześledzenie, w jakim stopniu moda imien-

¹¹ Gajda, op. cit., s. 275.

Imiona nadawane najczęściej jako pierwsze w łodzi, Opolu, Krakowie, Szczecinie

Pozycja na liście imion w danym roku	Częstochowa	Opole		Szczecin	Kraków	Łódź	
	1958	1959	1974	1975	1975	1960	1979
Imiona męskie							
1	Andrzej	Andrzej	Piotr	Marcin	Tomasz	Andrzej	Piotr
2	Marek	Jerzy	Andrzej	Robert	Piotr	Piotr	Michał
3	Zbigniew	Janusz	Tomasz	Rafał	Paweł	Grzegorz	Marcin
4	Krzysztof	Krzysztof	Krzysztof	Paweł	Rafał	Krzysztof	Tomasz
5	Jerzy	Piotr	Robert	Piotr	Grzegorz	Paweł	Rafał
6	Janusz	Marek	Dariusz	Tomasz	Marcin	Sławomir	Krzysztof
7	Grzegorz	Józef	Adam	Mariusz	Krzysztof	Marek	Adam
8	Jan	Jan	Grzegorz	Artur	Mariusz	Jacek	Przemysław
9	Wojciech	Zbigniew	Marek	Krzysztof	Dariusz	Dariusz	Robert
10	Jacek	Ryszard	Rafał	Dariusz	Łukasz	Jarosław	Łukasz
11	Tadeusz	Joachim	Jacek	Radosław	Artur	Jerzy	Paweł
12	Jarosław	Henryk	Marcin	Grzegorz	Marek	Zbigniew	Mariusz

13	Ryszard	Waldemar	Artur	Adam	Michał	Mirosław	Maciej
14	Mirosław	Bernard	Paweł	Sebastian	Maciej	Ryszard	Wojciech
15	Sławomir	Stanisław	Mariusz	Cezariusz	Wojciech	Tomasz	Jakub
Imiona żeńskie							
1	Małgorzata	Maria	Anna	Agnieszka	Agnieszka	Małgorzata	Anna
2	Elżbieta	Krystyna	Maria	Monika	Anna	Ewa	Agnieszka
3	Anna	Jolanta	Katarzyna	Małgorzata	Katarzyna	Anna	Katarzyna
4	Maria	Ewa	Małgorzata	Katarzyna	Monika	Elżbieta	Monika
5	Ewa	Anna	Joanna	Magdalena	Małgorzata	Jolanta	Joanna
6	Barbara	Małgorzata	Ewa	Sylvia	Joanna	Iwona	Magdalena
7	Grażyna	Barbara	Agnieszka	Joanna	Magdalena	Dorota	Małgorzata
8	Jolanta	Elżbieta	Beata	Aneta	Iwona	Barbara	Marta
9	Bożena	Urszula	Magdalena	Anna	Ewa	Mariola	Aleksandra
10	Krystyna	Bożena	Iwona	Ewa	Renata	Grażyna	Ewa
11	Iwona	Teresa	Elżbieta	Beata	Dorota	Danuta	Karolina
12	Urszula	Grażyna	Jolanta	Aleksandra	Beata	Krystyna	Dorota
13	Teresa	Irena	Teresa	Dorota	Aneta	Urszula	Sylvia
14	Danuta	Dorota	Barbara	Iwona	Sylvia	Maria	Aneta
15	Halina	Gabriela	Sylvia	Izabela	Elżbieta	Joanna	Agata

nicza jest zjawiskiem lokalnym, a w jakim ma ona zasięg ogólnopolski. Opracowanie statystyczne spisów imion z różnych czasów i terytoriów postulował już J. Bystron¹². Niestety, do dnia dzisiejszego takie opracowanie nie powstało. Bystron jedynie tytułem przykładu podaje nieco charakterystycznych dla pewnych okolic zespołów, "które pozwalają nam przekonać się o różnorodności lokalnej imion".

W ostatnich czasach powstało kilka artykułów zajmujących się zagadnieniem mody imienniczej na określonym terenie. Dane przytoczone w tych artykułach, zwłaszcza dotyczące imion najpopularniejszych, pozwalają choć w części zestawzić je ze sobą. Na podstawie prac Stanisława Gajdy, Henryka Borka, Józefa Bubaka sporządzono tab. 2¹³. Wynika z niej, że obecnie lista najpopularniejszych imion jest w dużym stopniu wspólna dla całego kraju, przynajmniej w odniesieniu do wielkich miast (por. tab. 3).

T a b e l a 3

Liczba zgodności imion wśród piętnastu najpopularniejszych
na wszystkich listach

Listy imion	Liczba zgodności imion			
	żeńskich		męskich	
	1958-1960	1974-1979	1958-1960	1974-1979
Opole i Łódź	11	8	7	9
Opole i Szczecin	brak danych	10	brak danych	12
Opole i Kraków	" "	11	" "	11
Łódź i Szczecin	" "	12	" "	9
Łódź i Kraków	" "	11	" "	11
Szczecin i Kraków	" "	13	" "	10
Opole i Częstochowa	12	brak danych	8	brak danych
Łódź i Częstochowa	12	" "	11	" "

¹² Bystron, *op. cit.*, s. 65.

¹³ Uzupełnieniem tabeli niech będą dane przytoczone w notatce prasowej pochodzące z Katowic. Najpopularniejsze imiona w Katowicach w 1975 r. to: Tomasz, Marcin, Grzegorz, Krzysztof, Sebastian oraz Agnieszka, Katarzyna, Magdalena, Joanna, Beata, Anna (Najpopularniejsze imiona w Katowicach, "Życie Warszawy" 1975, nr 60).

Liczba zgodności między poszczególnymi listami piętnastu najpopularniejszych imion jest bardzo wysoka i wynosi w ostatnim okresie 1974-1979 od 8 do 13. W odniesieniu do wcześniejszych lat można dokonać analogicznego porównania danych z Opola z 1959 r., Częstochowy z 1958 r. i Łodzi z 1960 r. Wyniki są podobne. Liczba zgodności między listami imion żeńskich wynosi 11-12, a męskich 7-11. Warto zauważyć, że we wszystkich trzech miejscowościach na pierwszym miejscu według popularności znajduje się *Andrzej*, na czwartym - *Krzysztof*; w Częstochowie i Łodzi jednakowo najpopularniejsze są w tym czasie *Małgorzaty*, na trzeciej pozycji znajduje się na obu listach *Anna*.

Nieco inaczej wypada porównanie piętnastu najpopularniejszych imion z Łodzi i Działoszyna (por. tab. 4). Liczba zgodności między listami imion żeńskich waha się od 5 do 9, męskich od 7 do 9.

T a b e l a 4

Liczba zgodności imion wśród piętnastu najpopularniejszych w Łodzi i Działoszynie

Rok	Liczba zgodności imion	
	żeńskich	męskich
1900	7	7
1920	8	7
1936 i 1938	7	7
1960	5	6
1979	9	9

Największa zbieżność list łódzkich i działoszyńskich istniała w roku 1979 i wynosiła w obu rodzajach 9, najmniejsza zaś w roku 1960 (5 wśród imion żeńskich i 6 wśród męskich). W świetle tych faktów nasuwa się wniosek, że moda na określone imiona jest wprawdzie zjawiskiem ogólnopolskim, lecz w szerszym zakresie unifikuje duże ośrodki miejskie, pozostawiając nieco w tyle małe miasteczka i wsie. Oczywiście, przypuszczenie to czeka na weryfikację poprzez szerszej, niż tutaj to uczyniono, zakrojone badania materiału ze środowiska wiejskiego w różnych punktach kraju.

Zasób imion używanych w kolejnych latach zmienia się. Część

imion ulega zapomnieniu, na ich miejsce pojawiają się nowe. W badanym okresie udział imion nowych, tzn. takich, które nie występowały w poprzednim wybranym do analizy roku, z biegiem lat wyraźnie się zwiększa. I tak w 1920 r. imiona nie występujące w 1900 r. stanowiły 37,9% imion żeńskich i 35,7% męskich, zaś w 1979 r. odpowiednio: 46,2% i 47%. Pewne załamanie linii wzrostu obserwuje się, porównując lata 1938 i 1960. Jednocześnie wyraźnie wzrasta udział sumy użyć imion nowych w globalnej sumie użyć wszystkich imion występujących w danym roku na pozycji imienia pierwszego. W 1920 r. suma użyć nowych imion żeńskich wynosiła 14,3% globalnej sumy, w 1960 r. imiona nowe stanowiły 35,3%, zaś suma ich użyć wzrosła już do 27,5% sumy globalnej. W zakresie imion męskich rzecz przedstawia się podobnie: w 1920 r. imiona nowe stanowiły 35,7% wszystkich imion męskich, suma ich użyć wynosiła zaledwie 8,5%, a już w 1938 r. liczby te wynosiły odpowiednio 34,9% i 23,3%. W 1960 r. niewielka liczba imion nowych (16,7%) była użyta w 9,1% globalnej sumy użyć. Znacznie wzrosło tempo zmian na listach w ostatnich latach, czego dowodem porównanie list z 1960 i 1979 r.

Pojawienie się na liście nowego imienia rzadko zwiastuje poważniejsze zmiany w układzie imion w następnych latach. Często imię takie pojawia się przypadkowo i nie powtarza się więcej. Do takich należą pojawiające się w całym zebranym materiale tylko raz w roku 1900: *Ferdynand, Heliodor, Ksawery, Makart, Telesfor, Walerian, Wilhelm, Zygmunt*; w 1920 r.: *Adolf, Bonawentura, Borysław, Fabian, Firmin, Hilary, Libomir, Marcell, Wieńczysław*; w 1938 r.: *Emilian, Euzebiusz, Korneliusz, Yiron, Miemirosław, Saturnin, Sylwan, Szczepny, Zeliśław*; w 1960 r.: *Ewaryst, Narcyz, Nikodem*. Wśród imion żeńskich jednokrotnie w całym materiale występują: w 1900 r.: *Albertyna, Amalia, Blanchyna, Florentyna, Leonilia, Ludgarda, Marcela, Marcelina, Melida*; w 1920 r.: *Fenona, Gertruda, Hildegarda, Konrada, Kunegunda, Sylwestra, Zenobia*; w 1938 r.: *Adela, Benedykta, Bernadeta, Bogna, Celina, Leonida, Lukrecja, Marcjanna, Mia, Sydonia, Teofila, Wirginia*; w 1960 r.: *Androna, Arleta, Brygida, Klementyna, Ludmiła, Marnerita, Margit, Marietta, Marlena, Mira*. W większości są to imiona od dawna w Polsce znane, lecz nigdy nie były one popularne. Jako poświadczane w średniowiecznych źródłach, ale rzadko występujące notują Jan Bystron¹⁴ oraz Henryk Fros i Franciszek Sowa¹⁴ imiona: *Adela,*

¹⁴ Fros, Sowa, op. cit.

Brygida, Bernadeta, Benedykta, Ludgarda, Kunegunda, Marcelina i Zenobia. Znaczna ich część weszła w użycie za sprawą literatury, ale ich frekwencja nigdy nie była duża; są to: *Celina, Lukrecja, Ludmiła, Marcjanna, Sydonia, Teofila i Wirginia*. W czasach najnowszych wśród imion sporadycznie występujących pewną część stanowią obce odpowiedniki popularnych imion polskich: *Margerita, Margit, Marietta*. Znaczny jest udział imion trudnych do objaśnienia¹⁵. Do takich zaliczyć trzeba imiona: *Androna, Arleta, Blandyna, Leonilia, Melida i Mia*.

Podobnie przedstawiają się sporadycznie występujące w materiale imiona męskie. Większość z nich znana jest od dawna w Polsce, lecz zawsze należały do imion rzadkich. Jedynie o dwóch: *Nikodem i Walerian* czytamy u J. Bystronia, że dawniej były "dość częste". W latach nam najbliższych brak imion obco brzmiących. Częściej natomiast spotykamy na początku wieku imiona obce, silnie związane z tradycją niemiecką. Są to: *Adolf, Ferdynand, Wilhelm i Zygfryd*. Spośród imion żeńskich do takich zaliczyć można jedynie imiona *Hildegarda i Gertruda*. Wśród męskich imion rzadko używanych znajdujemy również imiona dwuczłonowe: *Lubomir, Borysław, Wienčyszław, Niemirosław i Zeliśław*. Trzy z nich użyte zostały w wersji niepoprawnej: *Borysław* zam. *Borszysław, Zeliśław* zam. *Żeliśław i Wienčyszław* zamiast *Więcyszław* (to ostatnie w takiej właśnie błędnej formie utrzymało się w polskiej tradycji imienniczej). Niejasną formą jest imię z zaprzeczeniem: *Niemirosław*. Być może poświadczone w zabytkach imię *Niemir*, stało się podstawą do dalszej derywacji¹⁶.

Przeglądając pod kątem rodziomości listy imion używanych w Łodzi w latach 1900-1938, a więc w czasie dużego przemieszania ludności polskiej i niemieckiej, trzeba stwierdzić, że obecność obcego systemu imienniczego w znikomym stopniu wpłynęła na repertuar imion używanych w tym mieście przez jego polskich mieszkańców. Imiona tradycyjnie niemieckie pojawiają się na poszczególnych listach sporadycznie i na bardzo odległych pozycjach. W 1900 r. *Berta* zajmuje czterdziestą pozycję, w 1938 r. na sześć-

¹⁵ Nie notują ich obecnie dostępne polskie spisy imion.

¹⁶ Por. M. M a l e c, *Rodzimy wzór derywacyjny a zapożyczone imiona osobowe*, [w:] *Opuscula Polono-Slavica*, Wrocław 1979, s. 221-224; także P. Z w o l i Ń s k i, *Funkcja słowotwórcza elementu -sław w staropolskich imionach osobowych*, "Biuletyn Polskiego Towarzystwa Językoznawczego" 1950, t. X, s. 166-185.

dziesiątym i sześćdziesiątym pierwszym miejscu znajdują się *Gertruda* i *Hildegarda*. Na listach imion męskich w 1900 r. znajdujemy na trzydziestej czwartej pozycji *Maksymiliana*, na czterdziestej - *Ferdynanda*, na sześćdziesiątej trzeciej - *Zygfrйда* i na sześćdziesiątej siódmej - *Wilhelma*. W 20 lat później na pięćdziesiątym trzecim miejscu notujemy *Adolfa*, a na siedemdziesiątym czwartym - *Ernesta*. Imiona tradycyjnie "niemieckie" nieco częściej nadawano chłopcom niż dziewczętom. W obu jednak wypadkach były to fakty jednostkowe i imiona te nie weszły na stałe w użycie. Nie wpłynęły tym samym na rozwój i kształtowanie się zasobu imienniczego w Łodzi.

Zdarza się, że imiona w pewnym okresie rzadkie, występujące zaledwie jedno- lub dwukrotnie, robią nagle swoistą "karierę". Tak działo się z imieniem *Agnieszka* występującym raz w 1900 r., 2 razy w 1938 r. i raz w 1960 r.; za to w 1979 r. - aż 47 razy, dzięki czemu znalazło się na drugiej pozycji. Podobnie kształtowała się w ciągu lat frekwencja imion: *Katarzyna*, *Małgorzata*, *Magdalena*. Imię *Katarzyna*, wykorzystane do nominacji w 1900 r. tylko raz, w 1920 r. w ogóle nie odnotowane, w 1938 r. również nie występuje jako imię pierwsze, w 1960 r. pojawia się 5 razy, zaś w 1979 r. aż 42 razy. Popularne w 1979 r. imię *Magdalena* (nadane 25 dziewczynkom), było w 1960 r. użyte pięciokrotnie, zaś w latach 1938, 1920 i 1900 nie odnotowano go wcale. Popularność imienia *Małgorzata* przypada na rok 1960, występuje ono wówczas na pierwszym miejscu - wykorzystane do nominacji 53 razy. W 1979 r. popularność tego imienia nieco spada, lecz pojawia się ono dość licznie (19 razy), co daje mu siódmą pozycję na liście. Lecz jeszcze w 1938 r. odnotowane zostało tylko raz, zaś wcale nie znajdujemy go na listach z poprzednich lat.

Nieco mniejszą "karierę" zrobiły na razie imiona: *Iwona*, *Sylwia* i *Jolanta*. Imię *Sylwia* pojawia się w materiale z 1979 r. 12 razy, w 1960 r. zanotowano je raz, w 1938 r. - 2 razy, na wcześniejszych listach nie występuje. Imię *Iwona*, zanotowane w 1960 r. 22 razy, we wcześniejszych badanych latach nie pojawiło się (w 1938 r. nadano je jako drugie), obecnie wykorzystane zostało tylko 3 razy. Imię *Jolanta* występuje w 1960 r. 26 razy (piąta pozycja), wcześniej nie odnotowane na listach, zaś w 1979 r. jego obecność zaznaczyła się trzykrotnym użyciem. Obecnie wzrasta popularność imion: *Justyna*, *Paulina*, *Dominika*.

Omawiane powyżej imiona żeńskie w większości zaliczają się do imion bardzo popularnych w dawnej Polsce. Do takich należą: *Agnieszka*, *Katarzyna*, *Małgorzata*, *Magdalena*. Warto zauważyć, że dwa pierwsze były bardzo częste wśród ludu. Toteż o ile w Łodzi na początku XX w. występują one zaledwie raz, to w Działoszynie w tym samym czasie imię *Agnieszka* zanotowano 3 razy, zaś *Katarzyna* - aż 13 razy, co daje czwartą pozycję na liście. Pozostałe imiona wchodzące ostatnio w modę znane były w Polsce od dawna, lecz nigdy nie należały do bardzo popularnych. Zatem w sumie są to imiona stare, które na pewien czas wyszły z użycia, lub rzadkie, dawniej nieco częściej używane, z czasem niemal zapomniane. Obecnie, po długiej przerwie, wracają na listy imion popularnych, chętnie używanych.

Wśród imion męskich sytuacja przedstawia się analogicznie. Imię *Tomasz*, zajmujące w 1979 r. czwarte miejsce (użyte 34 razy), w roku 1900 wystąpiło tylko raz, podobnie w 1938 r., zaś w 1920 r. - zaledwie 2 razy. Znajdujące się w 1979 r. na trzeciej pozycji imię *Marcin* (występujące 34 razy), nie figuruje na listach z lat wcześniejszych, zaś imię *Rafał* - obecnie na piątym miejscu (25 razy) - wystąpiło raz w 1960 r., wcześniej zaś wcale. W 1979 r. imię *Krzysztof* występowało w materiale 23 razy, a w 1960 r. - 29 razy (czwarta pozycja na liście), wcześniej zanotowano je trzykrotnie, w pozostałych latach wcale. Imię *Robert*, dziewiąte w 1979 r. (16 razy), zanotowano w 1960 r. 2 razy, a w 1938 - raz. Dziesięć razy użyte w 1979 r. imię *Bartłomiej* wystąpiło w 1938 r. jedynie raz i na listach z pozostałych lat nie znalazło się, podobnie *Jakub* - w 1979 r. notowane 10 razy, nie występuje w pozostałych latach.

Są to, podobnie jak w wypadku imion żeńskich, imiona od dawna znane, niegdyś często używane, np. zaliczane tu przez J. Bystronia: *Tomasz*, *Marcin*, *Krzysztof* i *Jakub*. Długą tradycję posiadają też imiona: *Rafał* i *Robert*, lecz dotąd były zawsze nadawane dość rzadko.

Trudno stwierdzić, czemu przypisać należy odświeżanie starych, dawno temu popularnych imion i przywracanie ich do częstego użycia. Być może nie bez znaczenia jest fakt, że przez okres przerwy w stosowaniu popularnego niegdyś imienia ulegają w pewnym stopniu zatarciu wszelkie skojarzenia związane z tym imieniem, np. imion *Katarzyna* czy *Jakub*, popularnych we wsiach, unikali mieszkańcy miast, a potem, pod wpływem mody miejskiej, również coraz

rzadziej stosowano je we wsiach. Z czasem imiona te stawały się coraz radsze, przez co zyskiwały na neutralności, stopniowo ztracały piętno imion wiejskich; wreszcie powróciły do użycia, zyskując atrakcyjność jeszcze dzięki swej względnej nowości, rzadkości.

Zasób imion używanych do nominacji rozwija się w głównej mierze przez wymianę jego części. Warto zatem przyrzeć się, jakie imiona wchodzą obecnie w użycie.

Spośród 38 imion żeńskich, które pojawiły się w latach powojennych (przed rokiem 1960 w zebranych materiale w ogóle nie występują) znajdujemy:

1) obcojęzyczne odpowiedniki znanych u nas od dawna imion¹⁷:
Aneta : Anna, Angelika : Aniela, Bjanka : Blanka, Karina : Katarzyna, Margerita || Margit : Małgorzata, Mariola || Marlena : Maria, Żaneta : Janina ;

2) formy spieszczone w funkcji imion metrykalnych: Marietta : Maria, Maja : Maria, Marsena : Maria, Mira : Mirosława, Nina : Janina;

3) imiona znane w Polsce od dawna, ale zawsze bardzo rzadko używane¹⁸: Brygida, Celestyna, Dominika, Edyta, Filinina, Gabriela, Martyna;

4) imię niegdyś częste: Beata;

5) imiona nie notowane przez Bystronia: Daria, Julita, Kalina, Kinga, Klaudia, Laura, Luiza, Patrycja, Paula, Wioleta;

6) imiona osobliwe: Androna, Arleta, Dagmara, Inga, Irmiona,

7) imię słowiańskie: Milena.

Jak widać, wśród imion żeńskich panuje moda na obco brzmiące. Zgodnie z nią wprowadza się obcojęzyczne odpowiedniki starych, znanych i używanych od wieków w Polsce imion typu Maria, Małgorzata, Katarzyna, Janina. Również inne imiona wprowadzone do naszego zasobu imienniczego należą na Zachodzie do grupy imion popularnych (np. Klaudia, Paula, Patrycja, Luiza itd.). Nie bez znaczenia w upowszechnianiu się mody na imiona obce lub obco brzmiące pozostaje kino i telewizja. Sławne gwiazdy kina zachodniego (np. Claudia Cardinale), bohaterki głośnych filmów, czy po prostu imiona bohaterów seriali oglądanych w telewizji czytane wielokrotnie przez lektora oddziałują na wyobraźnię widzów, zwłaszcza młodych.

¹⁷ Punkty 1 i 2 wg *Słownika imion*, oprac. W. Janowowa i in., Wrocław 1975.

¹⁸ Punkty 3, 4, 5 wg Bystronia, op. cit.

Zasób imion męskich w mniejszym nieco stopniu ulega wymianie. W 1960 i 1979 r. pojawiło się 27 imion nowych, nie występujących we wcześniejszych badanych latach. Brak wśród nich imion nigdzie w słownikach ani spisach imion nie notowanych. Znajdujemy natomiast:

1) imiona stare ale zawsze raczej rzadkie¹⁹: *Anatol, Cezary, Damian, Dawid, Edgard, Gabriel, Juliusz, Kamil, Krystian, Modest, Norbert, Olgierd, Oskar*;

2) imiona dawniej dość częste (trzy pierwsze -zwłaszcza wśród ludu): *Błażej, Jakub, Szymon* oraz *Daniel i Sebastian*. Ludowy charakter ma także skrócona forma *Bartłomieja - Bartosz*;

3) imię obce na gruncie polskim: *Patryk*;

4) imiona słowiańskie: *Dobrosław, Domarad, Miłosz, Radosław*.

Wśród nowych imion męskich są 4 imiona słowiańskie, podczas gdy wśród żeńskich było jedno. Przeważają imiona od dawna znane w Polsce, choć rzadko używane. Daje się zauważyć nawrót do zapomnianych, niegdyś popularnych imion tzw. "wiejskich": *Błażej, Jakub, Szymon*. Nie obserwuje się wśród imion męskich mody na imiona obco brzmiące.

Reasumując, należy stwierdzić, że imiona, które weszły w ostatnich latach do użycia, w większości mają odpowiedniki w wielu językach europejskich. Z uwagi na wzrastające kontakty międzynarodowe coraz częściej poszukiwane są imiona znane i właściwe całemu kręgowi kultury europejskiej. Skrajnym przejawem tej samej tendencji jest nadawanie dzieciom polskim obcojęzycznych form imion u nas znanych i popularnych. Jak się zdaje, jest to przejaw szerszego zjawiska - zafascynowania naszego społeczeństwa kulturą zachodnią.

Zdecydowanie bardziej "rodzimy" charakter zasobu imion męskich, jego mniejsza otwartość na zagraniczne "nowinki", na modę na imiona obcojęzyczne uwidacznia się również w trakcie analizowania rozpowszechnienia imion słowiańskich. Imiona te stają się coraz mniej popularne. Z bogatego ich zasobu do dziś pozostała w użyciu tylko niewielka część. Na wszystkich listach znalazło się 26 różnych imion męskich i 17 żeńskich, z których 15 jest urobionych od imienia męskiego. W Opolu w ciągu badanego dwudziestolecia 1949-1969 wystąpiły 32 imiona męskie i 21 żeńskich²⁰.

¹⁹ Wg Bystronia, *op. cit.*

²⁰ G a j d a, *op. cit.*, s. 286.

Częstość występowania imion tej grupy wykazuje wyraźne tendencje spadkowe. W Łodzi w 1900 r. 26,5% nowo narodzonych chłopców otrzymało imiona słowiańskie, a w 1979 r. już tylko 12,4%. W analogicznym okresie odpowiednie odsetki dotyczące imion żeńskich wynosiły 13,7% i 2,5%. W Opolu powyższe wielkości spadły z 20,2% w 1949 r. do 9,8% w 1969 r. Postępujący od lat odwrót od imion słowiańskich jest zjawiskiem o szerszym zasięgu. Obserwuje je S. Gajda w Opolu. Daje się ono również zauważyć w Działoszynie. Słuszna jest zapewne sugestia S. Gajdy: "[...] ucieczka od imion słowiańskich wydaje się być przejawem ogólniejszej tendencji do używania imion nie zabarwionych narodowo. Wzrastająca liczba kontaktów międzynarodowych sprzyja szerzeniu się imion powszechnych w całym europejskim kręgu kulturowym"²¹.

Charakter źródeł wykorzystanych do eksploracji nie pozwala na prześledzenie popularności poszczególnych imion w przekroju społecznym. Tylko w odniesieniu do materiału powojennego można się o taką analizę pokusić. Jej wyniki wskazują na unifikujący wpływ mody. Rozkład częstości użycia imion w obu grupach: robotniczej i inteligenckiej jest bardzo podobny. Imiona znajdujące się na czele listy imion najpopularniejszych w Łodzi w danym czasie, również na listach imion popularnych w danej grupie społecznej zajmują czołowe miejsce. Znamienny jest fakt, że imiona nowe, wchodzące dopiero w modę, typu: *Patrycja, Angelika, Olimpia, Aneta* itd. występują z jednakowym nasileniem w obu grupach społecznych. Należy dodać, że zebrany materiał nie obejmuje ludności napływowej. Nasuwa się więc spostrzeżenie, że bardziej decydującym czynnikiem wpływającym na dobór imienia dziecka jest miejsce zamieszkania niż pochodzenie społeczne rodziców. W kształtowaniu mody na imiona zachowuje jeszcze pewne znaczenie opozycja wieś - miasto, przy zacieraniu się różnic społecznych. Pogląd ten potwierdza S. Gajda: "Dostrzega się pewne zbieżności między występowaniem imion w grupie chłopców i robotników zamieszkałych na wsi oraz między robotnikami zamieszkałymi w mieście i inteligencją wiejską i miejską"²².

²¹ Tamże, *loc. cit.*

²² Tamże, s. 280.

WNIOSKI

Imiona nadawane najczęściej w określonym czasie, z upływem lat zmieniają się. Ostatnio tempo zmian w zakresie popularności poszczególnych imion znacznie wzrosło. W ostatnim ponad półwieczu piętnaście najpopularniejszych imion uległo całkowitej wymianie. Warto zaznaczyć, że obecnie lista imion najpopularniejszych jest wspólna w dużym stopniu dla całego kraju, przynajmniej w odniesieniu do wielkich miast.

Śledząc zmieniającą się popularność poszczególnych imion, ich repertuar i zmiany dokonujące się w tym zakresie, nie sposób nie zaobserwować ścierania się dwu przeciwstawnych tendencji: z jednej strony - dążenia do nadawania imion oryginalnych, nieszablonowych, rzadko spotykanych, z drugiej zaś - wywołanego wpływem mody naśladownictwa i seryjnego niemal nadawania tych samych imion różnym dzieciom.

Przejawem pierwszej z wymienionych tendencji jest fakt, że ok. 1/3 ogólnej liczby imion użytych do nominacji występuje jednostkowo. Są to więc imiona oryginalne, rzadko spotykane; istnieje znaczne prawdopodobieństwo, że w określonym środowisku będą one niepowtarzalne. Również dążeniem do oryginalności można tłumaczyć swego rodzaju "mnożenie imion" przez stosowanie obcych odpowiedników znanych i popularnych imion (np. *Margit*, *Margerita*) lub używanie jako imion metrykalnych - spieszczonych form odimiennych (np. *Maja*, *Nina*). Obserwacja powyższych posunięć prowadzących do zwiększenia zasobu imion metrykalnych nasuwa pytanie, dlaczego wobec tego nie poszerzyć repertuaru imion o inne dotychczas rzadko lub wcale nie używane, które figurują w kalendarzach.

Sprzeciwia się temu druga z wymienionych tendencji zmierzająca do szerokiego upowszechnienia niewielkiej grupy imion aktualnie modnych. Z tej przyczyny naśladownictwo, wzorowanie się na innych, chęć upodobnienia się do kogoś uznanego, sławnego lub tylko prywatnie lubianego odgrywają znaczną rolę w kształtowaniu się mody imienniczej. U podstaw takiego postępowania leży dość powszechna obawa, by się zbyt nie wyróżniać na tle swego środowiska.

Porównanie zasobu imion męskich i żeńskich, ich popularności i bogactwa repertuaru pozwala stwierdzić bogatszy zasób imion żeńskich niż męskich, a także szybsze tempo zmian w tym repertuarze.

Świadczy to o większej podatności imiennictwa żeńskiego na wpływ mody. Szybciej niż u mężczyzn stosowane są nowe imiona aktualnie modne. Znaczny jest również wpływ naśladownictwa, o czym świadczy duży udział kilku najpopularniejszych imion. Proporcje takie są wynikiem znacznej konkretyzacji upodobań rodziców w zakresie imion dla dziewczynek. Jest rzeczą oczywistą, że upodobania te kształtuje moda. Natomiast zasób imion męskich kształtuje się w większym stopniu dzięki tradycji. W zestawieniu z repertuarem imion żeńskich jest on nieco uboższy. Wolniej również ulega zmianom. Imiona o utrwalonej tradycji w imiennictwie polskim stanowią tu grupę zasadniczą.

Imiennictwo polskie przez długie lata pozostawało pod wpływem reperatuaru imion z katolickiego kręgu wyznaniowego oraz w mniejszym stopniu - dziedzictwa rodzimego. Popularne więc były głównie imiona świętych o silnym na terenie Polski kulcie, a także część imion słowiańskich. Obecnie daje się zaobserwować ogólniejsza tendencja do używania imion nie zabarwionych narodowo. Wzrastająca liczba kontaktów międzynarodowych sprzyja szerzeniu się imion powszechnych w całym europejskim kręgu kulturowym. Przejawem tej tendencji jest z jednej strony wprowadzanie w użycie imion dotychczas rzadko używanych w Polsce, m. in. starotestamentowych, z kręgu kultury antycznej (np. *Dawid, Cezary, Juliusz*), z drugiej zaś - stosowanie imion obcych (*Angelika, Karina, Patryk*) oraz obcojęzycznych odmianek imion dobrze u nas znanych (*Margit, Zaneta* itp.).

Gdy mowa o wpływie języków obcych na imiennictwo polskie, warto zaznaczyć, że w latach 1900-1938 w Łodzi, a więc w sytuacji dużego przemieszania ludności polskiej, niemieckiej i żydowskiej, obecność obcego systemu imienniczego w znikomym stopniu wpłynęła na repertuar imion używanych w tym czasie przez polskich mieszkańców miasta. Imiona tradycyjnie uznane za niemieckie nie wpłynęły na rozwój i kształtowanie się polskiego zasobu imienniczego w Łodzi. Nie same zatem kontakty z obcymi systemami imienniczymi stanowią o przejmowaniu obcych wzorów. Warunkiem przenikania obcych elementów do tradycyjnie polskiego repertuaru imion jest zafascynowanie obcą kulturą, z której chcemy czerpać.

Przejawem tej samej tendencji do upowszechniania imion znanych i popularnych w całym europejskim kręgu kulturowym stał się postępujący od lat odwrót od imion słowiańskich. Jest to zjawisko o szerszym zasięgu terytorialnym w kraju.

Indeks imion użytych do nominacji według zmniejszającej się częstości użycia na pierwszym miejscu: c_1
(w nawiasie częstość użycia imienia jako drugiego: c_2)

Imiona żeńskie

Pozycja na liście imion w danym roku	1900		1920		1938		1960		1979	
	imię	c_1 (c_2)	imię	c_1 (c_2)	imię	c_1 (c_2)	imię	c_1 (c_2)	imię	c_1 (c_2)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Marianna	61	Zofia	48 (6)	Krystyna	48 (11)	Małgorzata	53 (27)	Anna	53 (33)
2	Helena	54	Helena	44 (9)	Barbara	35 (24)	Ewa	51 (23)	Agnieszka	47 (15)
3	Janina	28	Janina	40 (5)	Maria	34 (56)	Anna	44 (25)	Katarzyna	42 (16)
4	Józefa	26	Jadwiga	30 (6)	Teresa	33 (28)	Elżbieta	27 (15)	Monika	30 (12)
5	Stanisława	22	Irena	27 (3)	Jadwiga	31 (18)	Jolanta	26 (14)	Joanna	29 (12)
6	Genowefa	19	Stanisława	24 (4)	Anna	27 (27)	Iwona	22 (2)	Magdalena	25 (25)
7	Zofia	18	Eugenia	18 (2)	Halina	22 (2)	Dorota	21 (8)	Małgorzata	19 (17)
8	Apolonia	17	Marianna	17 (2)	Danuta	21 (7)	Barbara	18 (18)	Marta	16 (7)
9	Kazimiera	15	Halina	15 (3)	Irena	19 (7)	Mariola	17 (6)	Aleksandra	15 (10)
10	Anna	14	Maria	13 (11)	Zofia	18 (20)	Grażyna	15 (7)	Ewa	14 (17)
11	Władysława	12	Wanda	11 (1)	Janina	14 (14)	Krystyna	11 (20)	Karolina	13 (4)
12	Bronisława	11	Władysława	11	Urszula	12 (5)	Danuta	11 (9)	Sylvia	12 (12)
13	Walentyna	9	Genowefa	10 (1)	Wiesława	12 (2)	Urszula	11 (5)	Dorota	13 (6)
14	Maria	8 (1)	Anna	9 (3)	Elżbieta	10 (7)	Maria	10 (42)	Aneta	10 (1)
15	Stefania	7	Henryka	9 (2)	Bożena	10 (5)	Joanna	10 (9)	Agata	10

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
16	Weronika	6 (1)	Leokadia	9	Lucyna	10 (1)	Bożena	10 (7)	Dagmara	9 (1)
17	Antonina	6	Krystyna	7 (1)	Grażyna	8 (7)	Beata	9 (3)	Justyna	8 (6)
18	Eugenia	6	Stefania	7	Alicja	7 (3)	Halina	8 (5)	Paulina	8 (3)
19	Juliana	6	Alicja	6	Stefania	6 (11)	Alicja	6 (5)	Dominika	7 (3)
20	Leokadia	6	Czesława	6	Henryka	6 (6)	Izabella	6 (1)	Izabella	6 (10)
21	Marta	6	Józefa	5 (5)	Stanisława	6 (6)	Katarzyna	5 (5)	Marzena	6 (1)
22	Olga	5	Aniela	5 (1)	Mirosława	6 (5)	Magdalena	5 (5)	Kinga	5 (4)
23	Waleria	5	Wacława	5 (1)	Wanda	6 (5)	Bogusława	5	Edyta	5 (2)
24	Wanda	5	Marta	5	Ewa	5 (6)	Lidia	5	Beata	4 (9)
25	Henryka	4	Regina	4 (2)	Helena	4 (7)	Marzena	5	Elżbieta	4 (8)
26	Regina	4	Danuta	4 (1)	Daniela	4 (2)	Jadwiga	4 (14)	Patrycja	4 (1)
27	Wiktoria	4	Łucja	4 (1)	Marianna	3 (8)	Teresa	4 (10)	Renata	4 (1)
28	Aniela	3	Felicja	4	Aleksandra	3 (3)	Bogumiła	4 (2)	Maria	3 (27)
29	Franciszka	3	Kazimiera	4	Hanna	3 (2)	Alina	4 (1)	Iwona	3 (5)
30	Irena	3	Klara	4	Czesława	3 (1)	Janina	3 (9)	Jolanta	3 (3)
31	Teresa	2 (1)	Apolonia	3 (2)	Ilona	3 (1)	Zofia	3 (7)	Maja	3 (1)
32	Alfreda	2	Natalia	3 (2)	Joanna	3 (1)	Wiesława	3 (6)	Kamila	3
33	Berta	2	Alfreda	3 (1)	Alina	3	Aleksandra	3 (4)	Klaudia	3
34	Cecylia	2	Eleonora	3 (1)	Bogumiła	3	Wanda	3 (3)	Wioletta	2 (3)
35	Eleonora	2	Julia	3 (1)	Zdzisława	3	Hanna	3 (2)	Emilia	2 (2)
36	Ewa	2	Sabina	3 (1)	Józefa	2 (11)	Mirosława	3 (2)	Gabriela	2 (2)
37	Honorata	2	Bronisława	3	Antonina	2 (4)	Ilona	3 (1)	Angelika	2 (1)
38	Jadwiga	2	Daniela	3	Cecylia	2 (3)	Kamila	3 (1)	Bogusława	2 (1)

39	Klara	2	Lucyna	3	Renata	2 (2)	Renata	3 (1)	Weronika	2 (1)
40	Lucyna	2	Teodozja	3	Agnieszka	2 (1)	Liliana	3	Ewelina	2
41	Sabina	2	Waleria	3	Eugenia	2 (1)	Lucyna	3	Ilona	2
42	Alicja	1 (1)	Aurelia	2	Longina	2 (1)	Henryka	2 (5)	Zuzanna	2
43	Anastazja	1 (1)	Barbara	2	Wiktoria	2 (1)	Gabriela	2 (2)	Barbara	1 (12)
44	Agnieszka	1	Cecylia	2	Łucja	2	Cecylia	2 (1)	Alicja	1 (8)
45	Albertyna	1	Ludwika	2	Mieczysława	2	Wioletta	2 (1)	Grażyna	1 (5)
46	Amalia	1	Weronika	2	Romualda	2	Monika	1 (4)	Eliza	1 (3)
47	Aurelia	1	Zenona	2	Sylwia	2	Leokadia	1 (3)	Zofia	1 (3)
48	Blandyna	1	Aleksandra	1 (1)	Bronisława	1 (6)	Łucja	1 (3)	Anita	1 (1)
49	Bolesława	1	Elżbieta	1 (1)	Anita	1 (2)	Sylwia	1 (3)	Daria	1 (1)
50	Dorota	1	Feliksa	1 (1)	Leokadia	1 (2)	Aniela	1 (2)	Janina	1 (1)
51	Eliza	1	Franciszka	1 (1)	Małgorzata	1 (2)	Irena	1 (2)	Łucja	1 (1)
52	Emilia	1	Adriana	1	Sabina	1 (2)	Agnieszka	1 (1)	Milena	1 (1)
53	Feliksa	1	Amelia	1	Weronika	1 (2)	Gustawa	1 (1)	Urszula	1 (1)
54	Florentyna	1	Benona	1	Adriana	1 (1)	Nina	1 (1)	Bogumiła	1
55	Julia	1	Gertruda	1	Amelia	1 (1)	Sławomira	1 (1)	Inga	1
56	Kamila	1	Hanna	1	Edwarda	1 (1)	Zdzisława	1 (1)	Juliana	1
57	Karolina	1	Hildegarda	1	Róża	1 (1)	Anita	1	Karina	1
58	Katarzyna	1	Joanna	1	Wacława	1 (1)	Arleta	1	Leonarda	1
59	Leonilia	1	Melania	1	Amelia	1	Justyna	1	Liliana	1
60	Lidia	1	Olga	1	Aurelia	1	Ludmiła	1	Luiza	1
61	Ludgarda	1	Pelagia	1	Benedykta	1	Margerita	1	Martyna	1
62	Łucja	1	Sylwestra	1	Celina	1	Marietta	1	Natalia	1
63	Marcelina	1	Teodora	2	Ewelina	1	Marlena	1	Paula	1
64	Matylda	1	Urszula	1	Genowefa	1	Maryla	1	Sławomira	1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
65	Melania	1	Wiesława	1	Izabella	1	Mira	1	Żaneta	1
66	Melida	1	Zenobia	1	Kamila	1	Róża	1	Krystyna	0 (13)
67	Michalina	1	Antonina	0 (5)	Lilia	1	Tamara	1	Julia	0 (8)
68	Natalia	1	Walentyna	0 (2)	Liliana	1	Zenona	1	Jadwiga	0 (5)
69	Paulina	1	Izabella	0 (1)	Lukrecja	1	Stanisława	0 (7)	Irena	0 (4)
70	Romualda	1	Konrada	0 (1)	Maryla	1	Helena	0 (3)	Bożena	0 (3)
71	Teodora	1	Kunegunda	0 (1)	Melania	1	Ryszarda	0 (3)	Danuta	0 (3)
72	Marcela	0 (1)	Longina	0 (1)	Michalina	1	Brygida	0 (2)	Helena	0 (3)
73			Matylda	0 (1)	Monika	1	Józefa	0 (2)	Leokadia	0 (3)
74			Monika	0 (1)	Regina	1	Kazimiera	0 (2)	Lidia	0 (3)
75					Teofila	1	Romualda	0 (2)	Stanisława	0 (3)
76					Wirginia	1	Stefania	0 (2)	Julita	0 (2)
77					Franciszka	0 (4)	Androna	0 (1)	Mariola	0 (2)
78					Apolonia	0 (3)	Apolonia	0 (1)	Wanda	0 (2)
79					Kazimiera	0 (3)	Bronisława	0 (1)	Anna	0 (1)
80					Bolesława	0 (2)	Czesława	0 (1)	Antonina	0 (1)
81					Iwona	0 (2)	Eleonora	0 (1)	Bjanka	0 (1)
82					Jolanta	0 (2)	Eugenia	0 (1)	Celestyna	0 (1)
83					Katarzyna	0 (2)	Franciszka	0 (1)	Czesława	0 (1)
84					Magdalena	0 (2)	Honorata	0 (1)	Hanna	0 (1)
85					Romana	0 (2)	Klementyna	0 (1)	Eugenia	0 (1)
86					Władysława	0 (2)	Longina	0 (1)	Filipina	0 (1)
87					Adela	0 (1)	Margit	0 (1)	Irmína	0 (1)

88					Agata	0 (1)	Mieczysława	0 (1)	Kalina	0 (1)
89					Anastazja	0 (1)	Sabina	0 (1)	Kazimiera	0 (1)
90					Bernadeta	0 (1)	Wacława	0 (1)	Kornelia	0 (1)
91					Bogna	0 (1)	Władysława	0 (1)	Laura	0 (1)
92					Eleonora	0 (1)	Zuzanna	0 (1)	Michalina	0 (1)
93					Emilia	0 (1)			Mirosława	0 (1)
94					Feliksa	0 (1)			Stefania	0 (1)
95					Juliana	0 (1)			Teresa	0 (1)
96					Justyna	0 (1)			Zdzisława	0 (1)
97					Karolina	0 (1)				
98					Leonida	0 (1)				
99					Marcjanna	0 (1)				
100					Mia	0 (1)				
101					Natalia	0 (1)				
102					Paulina	0 (1)				
103					Pelagia	0 (1)				
104					Sydonia	0 (1)				
105					Walentyna	0 (1)				
106					Zenona	0 (1)				
107					Zuzanna	0 (1)				

Imiona męskie

1	Józef	100 (1)	Tadeusz	54 (6)	Andrzej	43 (21)	Andrzej	44 (13)	Piotr	48 (20)
2	Stanisław	41	Stanisław	47 (9)	Jan	34 (23)	Piotr	31 (19)	Michał	45 (10)
3	Zygmunt	33	Henryk	35 (2)	Janusz	31 (6)	Grzegorz	31 (13)	Marcin	34 (20)
4	Stefan	30	Józef	31 (13)	Jerzy	28 (11)	Krzysztof	29 (6)	Tomasz	34 (14)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
5	Władysław	30	Jan	29 (4)	Ryszard	24 (4)	Paweł	27 (19)	Rafał	25 (9)
6	Antoni	27 (2)	Zygmunt	29 (3)	Włodzimierz	19 (2)	Stawomir	27 (10)	Krzysztof	23 (20)
7	Jan	26 (1)	Kazimierz	25 (7)	Zbigniew	19	Marek	27 (9)	Adam	19 (11)
8	Kazimierz	23	Jerzy	25 (4)	Stanisław	18 (14)	Jacek	24 (9)	Przemysław	18 (5)
9	Henryk	16 (3)	Władysław	22 (2)	Miroslaw	17 (3)	Dariusz	20 (2)	Robert	16 (13)
10	Bronisław	16	Mieczysław	17 (1)	Tadeusz	16 (6)	Jarostaw	18 (2)	Łukasz	16 (11)
11	Franciszek	16	Marian	16 (1)	Marian	15 (8)	Jerzy	17 (16)	Paweł	14 (26)
12	Leon	15	Eugeniusz	15	Henryk	15 (5)	Zbigniew	17 (11)	Mariusz	14 (7)
13	Roman	14	Stefan	13 (5)	Józef	14 (18)	Miroslaw	15 (6)	Maciej	13 (5)
14	Bolesław	13	Bronisław	13	Zygmunt	11 (6)	Ryszard	14 (13)	Wojciech	12 (10)
15	Mieczysław	13	Bolesław	12 (3)	Bogdan	11 (5)	Tomasz	12 (5)	Jakub	10 (4)
16	Feliks	9	Czesław	11 (1)	Edward	10 (4)	Mariusz	12 (1)	Jarostaw	10 (3)
17	Aleksander	8	Zenon	10	Grzegorz	10 (2)	Janusz	10 (11)	Bartłomiej	10 (1)
18	Julian	8	Zdzisław	9 (2)	Zdzisław	9 (2)	Wojciech	10 (11)	Sebastian	9 (8)
19	Wacław	8	Edward	8 (1)	Kazimierz	8 (8)	Bogdan	8 (1)	Arkadiusz	9 (6)
20	Ignacy	7	Wacław	6 (2)	Piotr	8 (3)	Włodzimierz	7 (8)	Radostaw	8 (4)
21	Marian	7	Ludwik	6 (1)	Roman	7 (5)	Tadeusz	6 (8)	Marek	7 (10)
22	Lucjan	6 (1)	Leon	6	Stefan	7 (5)	Wiesław	6 (4)	Zbigniew	7 (10)
23	Adam	6	Wiktor	5 (3)	Mieczysław	7 (4)	Roman	6 (3)	Jacek	7 (8)
24	Walenty	6	Zbigniew	5 (3)	Władysław	6 (7)	Witold	6 (2)	Dominik	7 (5)
25	Karol	5	Piotr	5 (1)	Wiesław	6 (1)	Radostaw	6 (1)	Bartosz	7 (1)
26	Eugeniusz	4	Feliks	4 (2)	Wojciech	5 (6)	Adam	5 (9)	Grzegorz	6 (3)
27	Ludwik	4	Ryszard	4 (1)	Czesław	5 (3)	Jan	4 (16)	Artur	6 (2)

28	Piotr	4	Lucjan	3 (4)	Lech	5 (2)	Henryk	4 (10)	Dariusz	6 (1)
29	Konstanty	3 (1)	Karol	3 (3)	Bogusław	5 (1)	Maciej	4 (7)	Andrzej	5 (14)
30	Alfred	3	Antoni	3 (2)	Leszek	5	Cezary	4 (3)	Filip	5
31	Artur	3	Aleksander	3 (1)	Adam	4 (4)	Leszek	4 (3)	Kamil	5
32	Czesław	3	Roman	3 (1)	Eugeniusz	4 (3)	Stanisław	3 (20)	Stawomir	4 (4)
33	Edmund	3	Hieronim	3	Marek	4 (1)	Bogumił	3 (2)	Sylwester	4 (4)
34	Maksymilian	3	Wincenty	3	Antoni	3 (12)	Przemysław	3	Ryszard	4 (3)
35	Szczepan	3	Janusz	2 (3)	Franciszek	3 (8)	Kazimierz	2 (11)	Dawid	4 (1)
36	Wiktor	3	Aleksy	2 (1)	Leon	3 (3)	Marian	2 (6)	Konrad	3 (4)
37	Wincenty	3	Alojzy	2 (1)	Paweł	3 (2)	Bogusław	2 (4)	Karol	3 (3)
38	Alfons	2	Edmund	2 (1)	Michał	3 (1)	Robert	2 (4)	Daniel	3 (1)
39	Edward	2	Franciszek	2 (1)	Krzysztof	3	Lucjan	2 (3)	Wiktor	3 (1)
40	Ferdynand	2	Leonard	2 (1)	Bogumił	2 (5)	Sylwester	2 (3)	Ireneusz	3
41	Leonard	2	Teofil	2 (1)	Ignacy	2 (5)	Zdzisław	2 (3)	Jerzy	2 (10)
42	Paweł	2	Tomasz	2 (1)	Aleksander	2 (4)	Arkadiusz	2 (2)	Aleksander	2 (6)
43	Tadeusz	2	Wojciech	2 (1)	Bronisław	2 (2)	Ireneusz	2 (2)	Patryk	2 (2)
44	Teodor	2	Alfred	2	Ludwik	2 (2)	Waldemar	2	Szymon	2 (2)
45	Aleksy	1	Konstanty	2	Wiktor	2 (2)	Józef	1 (15)	Kacper	2
46	Alojzy	1	Longin	2	Dariusz	2 (1)	Antoni	1 (5)	Krystian	2
47	Apolinary	1	Bogdan	1 (2)	Mariusz	2 (1)	Stefan	1 (5)	Jan	1 (12)
48	Bernard	1	Ignacy	1 (1)	Stawomir	2 (1)	Eugeniusz	1 (4)	Miroslaw	1 (6)
49	Emil	1	Konrad	1 (1)	Bolesław	2	Władysław	1 (4)	Cezary	1 (3)
50	Heliodor	1	Romuald	1 (1)	Ireneusz	2	Zygmunt	1 (4)	Borys	1 (2)
51	Izydor	1	Teodor	1 (1)	Jędrzej	2	Mieczysław	1 (3)	Roman	1 (2)
52	Jerzy	1	Włodzimierz	1 (1)	Walenty	2	Aleksander	1 (2)	Bogumił	1 (1)
53	Ksawery	1	Adolf	1	Zenon	2	Czesław	1 (2)	Edgar	1 (1)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
54	Leoncjusz	1	Alfons	1	Wacław	1 (5)	Edward	1 (2)	Remigiusz	1 (1)
55	Makart	1	Apoloniusz	1	Karol	1 (3)	Lech	1 (2)	Amadeusz	1
56	Oskar	1	Bogusław	1	Leonard	1 (3)	Romuald	1 (2)	Bogusz	1
57	Romuald	1	Bonawentura	1	Tomasz	1 (3)	Wacław	1 (2)	Dobrośław	1
58	Seweryn	1	Borysław	1	Edmund	1 (2)	Wiktor	1 (2)	Domarad	1
59	Telesfor	1	Fabian	1	Sylwester	1 (2)	Błażej	1 (1)	Emil	1
60	Walerian	1	Firmin	1	Waldemar	1 (2)	Ludwik	1 (1)	Juliusz	1
61	Witold	1	Hilary	1	Alfred	1 (1)	Michał	1 (1)	Kajetan	1
62	Zenon	1	Julian	1	Leopold	1 (1)	Albert	1	Lucjan	1
63	Zygryd	1	Leopold	1	Lucjan	1 (1)	Edmund	1	Miłosz	1
64	Fryderyk	0 (1)	Leszek	1	Teodor	1 (1)	Ewaryst	1	Oskar	1
65	Janusz	0 (1)	Rynaldo	1	Wincenty	1 (1)	Filip	1	Sergiusz	1
66	Tomasz	0 (1)	Seweryn	1	Aleksy	1	Remigiusz	1	Seweryn	1
67	Wilhelm	0 (1)	Walenty	1	Arkadiusz	1	Franciszek	0 (5)	Stanisław	0 (9)
68	Zdzisław	0 (1)	Wierczysław	1	Bartłomiej	1	Bolesław	0 (2)	Janusz	0 (5)
69			Wiesław	1	Egon	1	Wincenty	0 (2)	Tadeusz	0 (5)
70			Witold	1	Hieronim	1	Bronisław	0 (1)	Waldemar	0 (4)
71			Paweł	0 (3)	Jacek	1	Daniel	0 (1)	Włodzimierz	0 (4)
72			Arkadiusz	0 (1)	Julian	1	Fryderyk	0 (1)	Bogdan	0 (3)
73			Bogumił	0 (1)	Kajetan	1	Gabriel	0 (1)	Eugeniusz	0 (3)
74			Ernest	0 (1)	Konstanty	1	Ignacy	0 (1)	Henryk	0 (3)
75			Grzegorz	0 (1)	Lechosław	1	Karol	0 (1)	Lech	0 (3)
76			Kacper	0 (1)	Longin	1	Konrad	0 (1)	Marian	0 (3)

77			Lesław	0 (1)	Radziśław	1	Narcyz	0 (1)	Norbert	0 (3)
78			Lubomir	0 (1)	Robert	1	Nikodem	0 (1)	Witold	0 (3)
79			Łukasz	0 (1)	Romuald	1	Sergiusz	0 (1)	Zygmunt	0 (3)
80			Marceli	0 (1)	Rudolf	1	Szczepan	0 (1)	Czesław	0 (2)
81			Robert	0 (1)	Saturnin	1	Walenty	0 (1)	Edward	0 (2)
82			Sergiusz	0 (1)	Sylwan	1	Zenon	0 (1)	Stefan	0 (2)
83			Zenobiusz	0 (1)	Zbyszko	1			Wiesław	0 (2)
84					Albert	0 (2)			Anatol	0 (1)
85					Witold	0 (2)			Apolinary	0 (1)
86					Apoloniusz	0 (1)			Bernard	0 (1)
87					Artur	0 (1)			Błażej	0 (1)
88					Emilian	0 (1)			Bolesław	0 (1)
89					Bernard	0 (1)			Bogusław	0 (1)
90					Euzebiusz	0 (1)			Cyprian	0 (1)
91					Feliks	0 (1)			Damian	0 (1)
92					Izydor	0 (1)			Edmund	0 (1)
93					Korneliusz	0 (1)			Erwin	0 (1)
94					Miron	0 (1)			Feliks	0 (1)
95					Niemirośław	0 (1)			Franciszek	0 (1)
96					Przemysław	0 (1)			Gabriel	0 (1)
97					Rafał	0 (1)			Hieronim	0 (1)
98					Sergiusz	0 (1)			Iwo	0 (1)
99					Szczęśny	0 (1)			Julian	0 (1)
100					Zeliśław	0 (1)			Kazimierz	0 (1)
101									Leszek	0 (1)
102									Longin	0 (1)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
103									Ludwik	0 (1)
104									Mateusz	0 (1)
105									Mieczysław	0 (1)
106									Modest	0 (1)
107									Olgierd	0 (1)
108									Rudolf	0 (1)
109									Sobiesław	0 (1)
110									Szczepan	0 (1)
111									Tobiasz	0 (1)
112									Władysław	0 (1)
113									Zdzisław	0 (1)
114									Zenobiusz	0 (1)

Katedra Współczesnego
Języka Polskiego UŁ

Elżbieta Umińska-Tytoń

POPULÄRE VORNAMEN IN ŁÓDŹ

Der Artikel behandelt das Funktionieren der Vornamen in soziologischen Aspekt. Der Analyse wurden jene Vornamen unterworfen, die men den Kindern in Łódź in den Jahren 1900–1978 gegeben hat. Das Sprachmaterial kommt aus den Geburtsurkunden her, mit 20-jährigen Pausen, um die neue Tendenz in der Auswahl der Vornamen zu verdeutlichen.

Es wurden folgende Probleme berücksichtigt: der Zusammenhang der Popularität von bestimmten Vornamen mit konkreten Kulturtatsachen wie Tradition, Kult der Heiligen, Kirchenpatronymie; Übersicht über die populärsten Vornamen in Łódź in den untersuchten Jahren, das Tempo der Veränderungen in diesem Bereich, Teilnahme der slavischen Namen; in diesem Zusammenhang wurde die Vornamenmode besprochen. Das Verzeichnis der Vornamen in Łódź wurde mit den bestehenden Bearbeitungen aus anderen Großstädten (Kraków, Opole, Szczecin, Częstochowa) und aus kleinen Städten (Działoszyn) zusammengestellt. Es wurden die selten gebrauchten Vornamen, sowie die in der letzten Zeit an Popularität gewinnenden Vornamen besprochen.